

Rozdział 6

WSKAŹNIKI WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY SIEDLISK PRZYRODNICZYCH LUB GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT I ICH SIEDLISK BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY

1. Określa się następujące wskaźniki właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w części obszarów Natura 2000 Ostoja Magurska PLH180001 i Beskid Niski PLB180002 pokrywających się z granicami Parku

Lp.	Nazwa siedliska przyrodniczego	Kod	Wskaźnik właściwego stanu ochrony siedliska
1	Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków	3220 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 20 ha (przekształcenie się siedliska w inne typy siedlisk nadrzecznych – 3230 ¹⁾ i 3240 ¹⁾ nie stanowi zagrożenia), - zachowanie właściwej struktury i funkcji siedliska, zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska, w tym szczególnie takich wskaźników jak: gatunki ekspansywnych roślin zielnych, obce gatunki inwazyjne, kompleks siedlisk nadrzecznych
2	Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część z przewagą wrześni)	3230 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 0,2 ha, - zachowanie właściwej struktury i funkcji siedliska, zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska, w tym szczególnie takich wskaźników jak: gatunki ekspansywnych roślin zielnych, obce gatunki inwazyjne, gatunki krzewów, odnowienie wrześni, kompleks siedlisk nadrzecznych
3	Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (<i>Salici-Myricarietum</i> część z przewagą wierzby)	3240 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 0,2 ha, - zachowanie właściwej struktury i funkcji siedliska, zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska, w tym szczególnie takich wskaźników jak: gatunki ekspansywnych roślin zielnych, obce gatunki inwazyjne, gatunki krzewów, udział drzew, kompleks siedlisk nadrzecznych
4	Bogate florystycznie górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardetalia</i> – płaty bogate florystycznie)	6230 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 90 ha, - poprawa właściwej struktury i funkcji siedliska, zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska, w tym szczególnie takich wskaźników jak: gatunki charakterystyczne, rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych, ekspansja krzewów i podrostu drzew, struktura przestrzenna płatów siedlisk
5	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	6430 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 8 ha, - zachowanie właściwej struktury i funkcji siedliska, zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska, w tym szczególnie takich wskaźników jak: gatunki charakterystyczne, gatunki ekspansywnych

			roślin zielnych, obce gatunki inwazyjne, naturalność koryta rzecznego, naturalny kompleks siedlisk
6	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	6510 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 70 ha, - poprawa właściwej struktury i funkcji siedliska, zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska, w tym szczególnie takich wskaźników jak: gatunki charakterystyczne, gatunki ekspansywne roślin zielnych, ekspansja krzewów i podrostu drzew, struktura przestrzenna płatów siedliska
7	Górskie łąki konietlicowe i mietlicowe użytkowane ekstensywnie (<i>Polygono-Trisetion i Arrhenatherion</i>)	6520 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 490 ha, - poprawa właściwej struktury i funkcji siedliska, zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska, w tym szczególnie takich wskaźników jak: gatunki charakterystyczne, gatunki ekspansywne roślin zielnych, ekspansja krzewów i podrostu drzew, struktura przestrzenna płatów siedliska
8	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	7230 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 3 ha, - poprawa właściwej struktury i funkcji siedliska, zgodnie z obowiązującą metodyką Państwowego Monitoringu Środowiska, w tym szczególnie takich wskaźników jak: gatunki charakterystyczne, gatunki ekspansywne roślin zielnych, ekspansja krzewów i podrostu drzew, stopień uwodnienia
9	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagion</i>)	9110 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 670 ha, - wzrost średniego wieku drzewostanów, - wzrost ilości i poprawa struktury drzew martwych do wartości określonych w metodyce monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ jako właściwe
10	Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>)	9130 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 11 400 ha, - wzrost średniego wieku drzewostanów, - wzrost ilości i poprawa struktury drzew martwych do wartości określonych w metodyce monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ jako właściwe
11	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>), w tym podtyp siedliska występujący na obszarze Parku: grąd subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	9170 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 300 ha, - wzrost średniego wieku drzewostanów, - wzrost ilości i poprawa struktury drzew martwych do wartości określonych w metodyce monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ jako właściwe
12	Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stromych stokach i zboczach (<i>Tilio platyphyllis-Acerion pseudoplatani</i>)	9180 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 95 ha
13	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae, Populetum</i>)	91E0 ¹⁾	- zachowanie siedliska na powierzchni nie mniejszej niż 420 ha,

	<i>albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe), w tym podtyp występujący na obszarze Parku: łąg olszowo-jesionowy (<i>Fraxino-Alnetum</i>)		- zachowanie aktualnego stanu zachowania siedliska
--	--	--	--

2. Określa się następujące wskaźniki właściwego stanu ochrony gatunków ptaków oraz innych zwierząt i roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Kod	Optymalne wskaźniki populacji
1	Ptaki		
1.1	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)	A030 ²⁾	Powyżej 6 par
1.2	Trzmielojad (<i>Pernis apivorus</i>)	A072 ²⁾	Powyżej 5 par
1.3	Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>)	A089 ²⁾	Powyżej 30 par
1.4	Orzeł przedni (<i>Aquila chrysaetos</i>)	A091 ²⁾	1 para
1.5	Jarząbek (<i>Bonasa bonasia</i>)	A104 ²⁾	Zachowanie stanu siedliska gatunku
1.6	Derkacz (<i>Crex crex</i>)	A122 ²⁾	Powyżej 40 samców
1.7	Puchacz (<i>Bubo bubo</i>)	A215 ²⁾	Powyżej 1 pary
1.8	Sóweczka (<i>Glaucidium passerinum</i>)	A217 ²⁾	Powyżej 4 par
1.9	Puszczyk uralcki (<i>Strix uralensis</i>)	A220 ²⁾	Powyżej 100 par
1.10	Włochatka (<i>Aegolius funereus</i>)	A223 ²⁾	Powyżej 4 par
1.11	Zimorodek (<i>Alcedo atthis</i>)	A229 ²⁾	1-5 par
1.12	Dzięcioł zielonosiwy (<i>Picus canus</i>)	A234 ²⁾	Powyżej 50 par
1.13	Dzięcioł biało-grzbiety (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	A239 ²⁾	Powyżej 50 par
1.14	Dzięcioł trójpalczasty (<i>Picoides tridactylus</i>)	A241 ²⁾	1-3 par
1.15	Muchołówka mała (<i>Ficedula parva</i>)	A320 ²⁾	Powyżej 200 par
1.16	Muchołówka białoszyja (<i>Ficedula albicollis</i>)	A321 ²⁾	Powyżej 500 par
1.17	Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>)	A338 ²⁾	Powyżej 30 par
2	Ssaki		
2.1	podkowiec mały (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	1303 ¹⁾	zachowanie lub wzrost liczebności populacji
2.2	nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	1324 ¹⁾	wzrost liczebności populacji
2.3	nocek Bechsteina (<i>Myotis bechsteinii</i>)	1323 ¹⁾	zachowanie lub wzrost liczebności populacji
2.4	mopek zachodni (<i>Barbastella barbastellus</i>)	1308 ¹⁾	zachowanie lub wzrost liczebności populacji
2.5	nocek orzęsiony (<i>Myotis emarginatus</i>)	1321 ¹⁾	wzrost liczebności populacji
2.6	bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>)	1337 ¹⁾	Powyżej 13 stanowisk
2.7	wydra (<i>Lutra lutra</i>)	1355 ¹⁾	zachowanie stanu populacji i siedliska
2.8	wilk (<i>Canis lupus</i>)	1352 ¹⁾	Obszar Parku stanowi fragment terytorium dwóch watah, zachowanie zagęszczenia populacji na poziomie przynajmniej 5 os/100 km ² , liczba watah przynajmniej 0,5/100 km ²
2.9	ryś (<i>Lynx lynx</i>)	1361 ¹⁾	Obszar Parku stanowi fragment terytorium dla 4-6 osobników, zachowanie zagęszczenia populacji na poziomie przynajmniej 1,3 os/100 km ²
2.10	niedźwiedź brunatny (<i>Ursus</i>	1354 ¹⁾	Obszar Parku stanowi fragment terytorium dla 1-2 osobników

	<i>arctos</i>)		
2.11	żbik (<i>Felis sylvestris</i>)	1363 ¹⁾	Zachowanie co najmniej 3 stanowisk
3	Płazy i gady		
3.1	Traszka karpacka (<i>Triturus (Lissotriton) montandoni</i>)	2001 ¹⁾	Tam gdzie to możliwe zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania dróg gruntowych zapewniającego tworzenie się zbiorników takich jak kałuże i koleiny. Tworzenie siedlisk zastępczych. W przypadku większych zbiorników, w szczególności wykonanych pod kątem przydatności do rozrodu dla płazów, tam gdzie pozwalają na to naturalne uwarunkowania dążyć do uzyskania stanu siedliska FV w rozumieniu jego znaczenia jak dla traszki grzebieniastej (ta metoda jest najlepszą dostępną dla zbiorników większych niż kałuże).
3.2	Traszka grzebieniasta (<i>Triturus cristatus</i>)	1166 ¹⁾	Dążenie do uzyskania oceny stanu siedliska FV (o ile pozwalają na to naturalne uwarunkowania) we wszystkich zbiornikach trwałych wykonanych pod kątem ochrony płazów.
3.3	Kumak górski (<i>Bombina variegata</i>)	1193 ¹⁾	Tam gdzie to możliwe zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania dróg gruntowych zapewniającego tworzenie się zbiorników takich jak kałuże i koleiny. Tworzenie siedlisk zastępczych. W przypadku większych zbiorników, w szczególności wykonanych pod kątem przydatności do rozrodu dla płazów, tam gdzie pozwalają na to naturalne uwarunkowania dążyć do uzyskania stanu siedliska FV w rozumieniu jego znaczenia jak dla traszki grzebieniastej (ta metoda jest najlepszą dostępną dla zbiorników większych niż kałuże).
4	Ryby		
4.1	brzana (<i>Barbus barbus</i>)	5085 ¹⁾	Poprawa stanu zachowania siedliska i populacji poprzez przywrócenie ciągłości ekologicznej rzek i potoków
4.2	brzanka (<i>Barbus caprathicus</i>)	5264 ¹⁾	Poprawa stanu zachowania siedliska i populacji poprzez przywrócenie ciągłości ekologicznej rzek i potoków
4.3	lipień europejski (<i>Thymallus thymallus</i>)	1109 ¹⁾	Poprawa stanu zachowania siedliska i populacji poprzez przywrócenie ciągłości ekologicznej rzek i potoków
4.4	łosoś atlantycki (<i>Salmo salar</i>)	1106 ¹⁾	Poprawa stanu zachowania siedliska i populacji poprzez przywrócenie ciągłości ekologicznej rzek i potoków
4.5	głowacz białopłetwy (<i>Cottus gobio</i>)	1163 ¹⁾	Poprawa stanu zachowania siedliska i populacji poprzez przywrócenie ciągłości ekologicznej rzek i potoków
5	Bezkręgowce		
5.1	poczwarówka zwężona (<i>Vertigo angustior</i>)	1014 ¹⁾	Liczebność powyżej 10 osobników/m ² w większości właściwych siedlisk
5.2	krasopani hera (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	1078 ¹⁾	Zachowanie liczby stanowisk na poziomie co najmniej dwóch przy stwierdzeniu co najmniej 2 osobników na danym stanowisku; występowanie na stanowisku co najmniej kilkudziesięciu kęp sadzca
5.3	czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>)	1060 ¹⁾	Obserwacje imago na co najmniej jednym stanowisku
5.4	niepylak mnemosyna (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	1056 ¹⁾	Zachowanie co najmniej jednego stanowiska gatunku potwierdzonego corocznymi obserwacjami imago.
5.5	modraszek arion (<i>Phengaris arion</i>)	1058 ¹⁾	Zachowanie dotychczasowych siedlisk gatunku i coroczne potwierdzenie obecności imago.
5.6	modraszek nausitous (<i>Phengaris nausithous</i>)	1061 ¹⁾	Zachowanie co najmniej jednego stanowiska gatunku potwierdzonego corocznymi obserwacjami imago
5.7	modraszek telejus (<i>Phengaris teleius</i>)	1059 ¹⁾	Zachowanie co najmniej jednego stanowiska gatunku potwierdzonego corocznymi obserwacjami imago
5.8	biegacz urozmaicony (<i>Carabus (Hygrocarabus) variolosus</i>)	4014 ¹⁾	Pozostawienie bez zabiegów (polegających na wycinaniu i usuwaniu z lasu drzew), pasa wzdłuż potoków o szerokości 30 m w każdą stronę od potoku

5.9	zgniotek cynobrowy (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	1086 ¹⁾	Powierzchnia ekosystemów leśnych pozbawionych bezpośredniej ingerencji ludzkiej na powierzchni powyżej 7500 ha
5.10	zagłębek bruzdkowany (<i>Rhysodes sulcatus</i>)	4026 ¹⁾	Powierzchnia ekosystemów leśnych pozbawionych bezpośredniej ingerencji ludzkiej na powierzchni powyżej 7500 ha
5.11	nadobnica alpejska (<i>Rosalia alpina</i>)	1087 ¹⁾	Powierzchnia ekosystemów leśnych pozbawionych bezpośredniej ingerencji ludzkiej na powierzchni powyżej 7500 ha
5.12	pachnica dębowa (<i>Osmoderma bamabita</i>)	1084 ¹⁾	Powierzchnia ekosystemów leśnych pozbawionych bezpośredniej ingerencji ludzkiej na powierzchni powyżej 7500 ha
6	Rośliny		
6.1	bezlíst okrywowy (<i>Buxbaumia viridis</i>)	1386 ¹⁾	Zachowanie przynajmniej 6 stanowisk (ok. 20-25 os.)
6.2	widłóżąb zielony (<i>Dicranum viride</i>)	1381 ¹⁾	Zachowanie przynajmniej 16 stanowisk, liczących ok. 50 darni, o łącznej powierzchni 130-150 dm ²
6.3	rzepik szczeciniasty (<i>Agrimonia pilosa</i>)	1939 ¹⁾	Zachowanie populacji liczącej przynajmniej około 140 kęp (ok. 600 pędów)

Dla gatunków roślin specjalnego zainteresowania

Lp.	Nazwa gatunku	Optymalne wskaźniki populacji
1.	tojad mołdawski <i>Aconitum moldavicum</i>	Zachowanie przynajmniej 7 stanowisk
2.	tojad dzióbaty <i>Aconitum variegatum</i>	Zachowanie przynajmniej 3 stanowisk
3.	rzepik szczeciniasty <i>Agrimonia pilosa</i>	Zachowanie przynajmniej 6 stanowisk
4.	obrazki alpejskie <i>Arum alpinum</i>	Zachowanie przynajmniej 6 stanowisk
5.	podejrzon rutolistny <i>Botrychium multifidum</i>	Zachowanie przynajmniej 2 stanowisk
6.	buławnik wielkokwiatowy <i>Cephalanthera damasonium</i>	Zachowanie przynajmniej 1 stanowiska
7.	buławnik mieczolistny <i>Cephalanthera longifolia</i>	Zachowanie przynajmniej 27 stanowisk
8.	selernica żyłkowana <i>Cnidium dubium</i>	Zachowanie przynajmniej 1 stanowiska
9.	ozorka zielona <i>Coeloglossum viride</i>	Zachowanie przynajmniej 1 stanowiska
10.	zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>	Zachowanie przynajmniej 8 stanowisk
11.	żłobik koralowy <i>Corallorhiza trifida</i>	Zachowanie przynajmniej 1 stanowiska
12.	kukułka krwista <i>Dactylorhiza incarnata</i>	Zachowanie przynajmniej 2 stanowisk
13.	rosiczka okrągłolistna <i>Drosera rotundifolia</i>	Zachowanie przynajmniej 1 stanowiska
14.	kruszczyk siny <i>Epipactis purpurata</i>	Zachowanie przynajmniej 1 stanowiska
15.	kruszczyk Greutera <i>Epipactis greuteri</i>	Zachowanie przynajmniej 2 stanowisk
16.	śnieżyczka przebiśnieg <i>Galanthus nivalis</i>	Zachowanie przynajmniej 7 stanowisk
17.	mieczyk dachówkowaty <i>Gladiolus imbricatus</i>	Zachowanie przynajmniej 18 stanowisk
18.	goryczka wąskolistna <i>Gentiana pneumonanthe</i>	Zachowanie przynajmniej 3 stanowisk
19.	kosaciec syberyjski <i>Iris sibirica</i>	Zachowanie przynajmniej 2 stanowisk
20.	lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i>	Zachowanie przynajmniej 12 stanowisk
21.	września pobrażna <i>Myricaria germanica</i>	Zachowanie przynajmniej 2 stanowisk
22.	storczyk męski <i>Orchis mascula</i>	Zachowanie przynajmniej 5 stanowisk
23.	storczyk samczy <i>Orchis morio</i>	Zachowanie przynajmniej 1 stanowiska
24.	jęczyznik zwyczajny <i>Phyllitis scolopendrium</i>	Zachowanie przynajmniej 3 stanowisk
25.	lulecznica kraińska <i>Scopolia carniolica</i>	Zachowanie przynajmniej 15 stanowisk

26.	kłokoczka południowa <i>Staphylea pinnata</i>	Zachowanie przynajmniej 4 stanowisk
27.	cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	Zachowanie przynajmniej 7 stanowisk
28.	storczyca kulista <i>Traunsteinera globosa</i>	Zachowanie przynajmniej 4 stanowisk

3. Określa się następujące wskaźniki właściwego stanu ochrony regularnie występujących, migrujących gatunków ptaków

Lp.	Nazwa gatunku	Kod	Wskaźnik właściwego stanu ochrony gatunku
Ptaki			
1	brodziec piskliwy (<i>Actitis hypoleucos</i>)	A168 ²⁾	3-5 par
2	pliszka górską (<i>Motacilla cinerea</i>)	A261 ²⁾	Powyżej 20 par
3	pluszcz (<i>Cinclus cinclus</i>)	A264 ²⁾	3-5 par
4	drozd obroźny (<i>Turdus torquatus</i>)	A282 ²⁾	1-5 par